

Ketterää osaamista, Korkeakouluyhteistyö -kyselyn tulokset

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

7.9.2023 Pietarsaari
Mari Korpela, Sasky

Kysely korkeakouluyhteistyöstä

Johdanto

- Ketterää osaamista oli pitämässä työpajaa Monikampus kohtaa korkeakoulut Pedaforumissa 06/2023
- Ajatus kyselystä hankkeen sidosryhmille ja yhteistahoille
- Kyselyn kohderyhmänä Ketterää osaamista –hankkeen toimijat ja sidosryhmät
- Kysely lähetettiin Ketterää osaamista –hankkeen korkeakouluvisio- ja strategiatyöpajoihin osallistuneille (129 osallistujaa) sekä hankkeen toimijoille, jotka välittivät kyselyä ja muistuttivat vastaamisesta sidosryhmilleen omilla seutukaupunkialueilla. Lisäksi kyselylinkki ja artikkeli Pedaforumin työpajasta on ollut seutukaupunkiosaajat.fi -sivustolla

Kysely korkeakouluysteistä

Ongelma

Seutukaupunkien näkökulmasta perinteinen korkeakouluopiskelun malli vie osaamista ja osaajia alueilta poispäin. Nuoret työllistyvät korkeakoulupaikkakunnille ja jäävät sille tielle. Työssäkäyvä väestö etsii etäopintoja ja täydennyskoulutuksia kauempaa eri toteuttajatahoilta. Osaamisen kehittäminen voisi kuitenkin olla nykyistä enemmän seutukaupungin voima ja yhteisöllisyyden vahvistaja.

Kyselyn tavoitteena oli kerätä kokemuksia ja tietoa mm. miten toimijoiden yhteistyö parhaiten saadaan sujumaan, millaisia kokemuksia on korkeakoulujen ja alueiden yhteistyöstä.

Kysely korkeakouluyhteistyöstä

Kysely

- Kysely toteutettiin ajalla 13.6.-28.8.2023
- Toteutus sähköisenä Webropol-kyselynä. Siinä oli 7 kysymystä, joista 3 monivalintaa ja 4 avointa kysymystä
- Vastauksia 46, joista 37 vastasi kaikkiin kysymyksiin

Korkeakouluyhteistyön kysely Ketterää osaamista - yhteistyötoimijoille

Korkeakoulut maakunnissa

1. Kun korkeakoulu lähtee paikan päälle maakuntiin, miten saadaan tietoa siitä, mitä koulutuksia tarvitaan? Valitse kaksi tärkeintä.

- Osaamistarvekyselyt (esim. Kauppakamarin tai hankkeen toteuttamana)
- Yrityshaastattelut (puhelinhaastattelut)
- Työvoimahallinnon tilastot ja muu tieto
- Seutukaupungin elinvoimayksikön tiedonhankinta
- Muu, mikä

2. Miten seutukaupungin tulisi osallistua korkeakoulun verkko- tai hybridiopetuksen toteutukseen? Laita keskenään tärkeysjärjestykseen (1 = tärkein, 5 = vähiten tärkeä; voit valita jokaisen numeron kerran).

Rahoittaa opetustarjontaa	Valitse ▼
Rahoittaa opiskelijoiden tukea ja ohjausta	Valitse ▼
Koordinoida toteutuksen käytäntöjä	Valitse ▼
Tarjota etäopiskelutiloja	Valitse ▼
Muulla tavoin	Valitse ▼

Kyselyn tulokset ja analyysit

1. Kun korkeakoulu lähtee paikan päälle maakuntiin, miten saadaan tietoa siitä, mitä koulutuksia tarvitaan?

Valitse kaksi tärkeintä.

Osaamistarvekyselyt (esim. Kauppakamarin tai hankkeen toteuttamana)

64%

Vastaajien määrä: 44

Yrityshaastattelut (puhelinhaastattelut)

50%

Työvoimahallinnon tilastot ja muu tieto

25%

Seutukaupungin elinvoimayksikön tiedonhankinta

64%

Muu, mikä

18%

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70%

1. Kun korkeakoulu lähtee paikan päälle maakuntiin, miten saadaan tietoa siitä, mitä koulutuksia tarvitaan? Muu mikä avoimet vastaukset

Vastaajien määrä: 8

Tietolähteet joita käytetään, riippuvat aina tilanteesta ja alueen erityispiirteistä

- Pitkäjänteinen alueellinen yhteistyö
- Yrityshaastattelut kasvotusten
- Elinkeinojärjestöjen selvitykset
- Maakuntakorkeakoulujen omat tietolähteet

2. Miten seutukaupungin tulisi osallistua korkeakoulun verkko- tai hybridiopetuksen toteutukseen?

Tärkeysjärjestys 1= tärkein -5=vähiten tärkeä

Vastaajien määrä: 45

	Tärkein 1	2	3	4	Vähiten tärkeä 5
Rahoittaa opetustarjontaa	22,2%	17,8%	8,9%	22,2%	28,9%
Rahoittaa opiskelijoiden tukea ja ohjausta	13,3%	26,7%	31,1%	26,7%	2,2%
Koordinoida toteutuksen käytäntöjä	24,4%	17,8%	24,4%	17,8%	15,6%
Tarjota etäopiskelutiloja	17,8%	28,9%	24,5%	24,4%	4,4%
Muulla tavoin*	22,2%	8,9%	11,1%	8,9%	48,9%

*Kyselystä puuttui kohtaan muulla tavoin jatkokysymys, millä muulla tavoin

3. Millaisia kokemuksia teillä on ammattikorkeakoulun/yliopiston toiminnasta maakunnissa?

Hyviä kokemuksia oli vastauksissa runsaasti:

Vastaajien määrä: 39

Seuduilla on tiivis yhteistyö ammattikorkeakoulun/jen kanssa

Koulutukset suunniteltu vastamaan alueiden tarpeita

Valitut opiskelijat ovat olleet motivoituneita

Yhteistyö on ollut sujuvaa ja tarpeellista

Toimivaa yhteistyötä, kun kummallakin osapuolella on aktiivinen yhteistyön tekijä

Myönteisiä kokemuksia koulutusten kehittämisestä, väyläopinnoista ja hanketyöstä

Olemme rakentaneet maakuntaan yhteistyöryhmiä, joissa on sekä seutukaupunkien että korkeakoulujen edustajia

3. Millaisia kokemuksia teillä on ammattikorkeakoulun/yliopiston toiminnasta maakunnissa?

Hyviä kokemuksia:

Vastaajien määrä: 39

”Korkeakouluyhteistyö on tarjonnut tarvittavaa työvoimaa yrityksiin, kohottanut alueen imagoa ja koulutustasoa. Toisaalta rahoitus on ollut seutukunnan vastuulla. Ammattikorkeakoulu on aktiivinen alue- ja yrityskehittäjä. Heidän osaamistansa ja rahoitusta hyödynnetään hyvin. Yhteistyö mahdollistaa pieniin seutukaupunkeihin korkean osaamisen hankkeita. Kaupunki ostaa korkeakoululta alueella tarvittavia koulutuksia.”

3. Millaisia kokemuksia teillä on ammattikorkeakoulun/yliopiston toiminnasta maakunnissa?

Vastaajien määrä: 39

”Pääasiassa oikein hyviä kokemuksia. Monesti yrityksillä on niin kiire, että he eivät ehdi paneutua yhteistyökuvioihin, jotka eivät ratkaise jotakin heillä juuri sillä hetkellä olevaa ongelmaa. Yritykset ovat tosi tyytyväisiä, jos kykenemme auttamaan käsillä olevassa ongelmassa - tarvitaan opinnäytetyöntekijä, ilmoitus opiskelijoille kesätöistä jne.”

Haasteet

3. Millaisia kokemuksia teillä on ammattikorkeakoulun/yliopiston toiminnasta maakunnissa?

Vastaajien määrä: 39

Ammattikorkeakoulu toimii laajasti maakunnassa ja vetää elinkeinoelämäsidoonaisia hankkeita. Yliopistot eivät juuri näy, joskus onnistutaan saamaan sopiva korkeakouluharjoittelija / projektityöntekijä, mutta sekin on vaikeutunut.

Elinvoiman ja kehityksen kannalta välttämätöntä, mutta todellisuus on ollut koulutuksen keskittymisessä

Vaarana on, että käytetään oppilaitoksen ns. rahoituskoneina. Otetaan valtakunnallinen rahoitus, mutta kustannukset laskutetaan kunnilta/kaupungeilta. Seutukaupungit eivät voi toimia koulutuksen rahoittajina.

Tahtotila tarjota korkeakouluopintoja seudulla on yhteinen, mutta asiakkaita opintoihin on haastava saada.

3. Millaisia kokemuksia teillä on ammattikorkeakoulun/yliopiston toiminnasta maakunnissa?

Vastaajien määrä: 39

Kehitettävää

Miten koulutukseen tuodaan esille paikallinen elinkeinoelämä ja sen tarpeet, miten esimerkiksi maakuntien elinkeinoyhtiöt viestivät tai yritysten projektit kohtaavat etä- tai hybridikoulutuksissa?

Miten hybridi- ja etäopiskelussa maakunnissa/seutukaupungeissa rakennetaan myös paikallinen verkosto?

Joidenkin toimijoiden kanssa seutukaupungissa on pitkää ja säännöllistä yhteistyötä. Yhteistyö kaipaa kuitenkin konkreettisia suunnitelmia pidemmällä aikajänteellä.

Joissakin paikoin toimii mainiosti. Koillismaalle kaivataan Oulun suunnalta lisää tarjontaa

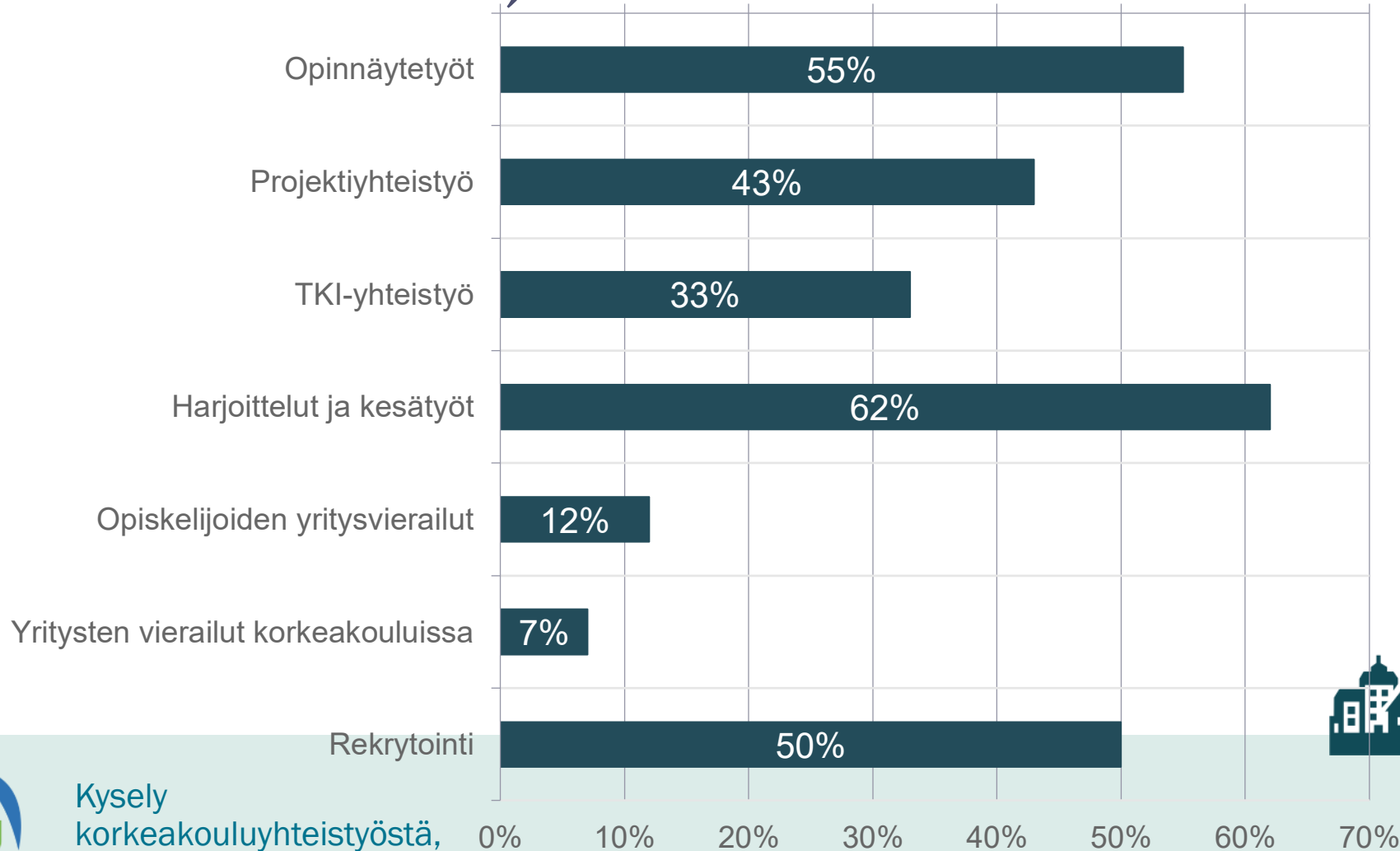
Pitäisi tehdä parempaa yhteistyötä hyvin toimivan Saskyn kanssa

Korkeakoulujen yhteistyö seutukuntien toimijoiden ja yritysten kanssa

4. Millaista yhteistyötä yritykset ja toimijat haluavat korkeakoulujen kanssa? Valitse kaksi tärkeintä.

Vastaajien määrä: 43

5. Miten yritykset parhaiten hyötyisivät korkeakouluyhteistyöstä? Oman organisaatiosi näkökulma.

Työvoimapulan ehkäisy ja riittävän osaamisen varmistaminen

Vastaajien määrä: 38

- Rekrytointiyhteistyön lisääminen
- Yhteistyöprojektit, harjoittelut, kesätyö, opinnäytetyöt, TKI-yhteistyö
- Yhdenluukun periaate yhteistyölle
- Osaavien omien työntekijöiden kouluttaminen: täydennyskoulutukset, tilauskoulutukset
- Aktiivisuus ja tiivis yhteistyö, halu kehittää alueen elinkeinojen menestystä
- Suunnittelu- ja kielitaitoisia osaajia
- Tiedotusta yrityksille yhteistyömahdollisuuksista
- Uutta tietoa

5. Miten yritykset parhaiten hyötyisivät korkeakouluyhteistyöstä? Oman organisaatiosi näkökulma.

Vastaajien määrä: 38

” Korkeakouluyhteistyö voi avata myös ovia tiedonvaihtoon ja verkostoitumiseen muiden yritysten, oppilaitosten ja asiantuntijoiden kanssa. Seminaarit, työpajat ja yhteiset tapahtumat voivat luoda foorumeita keskustelulle ja uusien kumppanuuksien syntymiselle. Yritysten toivoisi olevan kiinnostuneita myös siitä, mitä uutta korkeakoulutasoinen osaaminen voisi tuoda heidän henkilökunnalleen ja yritystoiminnalle.”

5. Miten yritykset parhaiten hyötyisivät korkeakouluyhteistyöstä? Oman organisaatiosi näkökulma.

Vastaajien määrä: 38

” Parhaimmillaan korkeakouluyhteistyö on jatkumo, jossa yrityksissä hyödynnetään opiskelijoita erilaisissa opiskelijaprojekteissa, opinnäytetöissä ja harjoitteluiden kautta, osallistutaan vaikuttavaan TKI-toimintaan mm. korkeakoulun hallinnoimien hankkeiden kautta, käytetään korkeakoulujen maksullisia palveluita ja niiden uusimpia teknologioita ja rekrytoidaan valmistuneita opiskelijoita, joilla on alan uusinta tietoa. Tärkeintä on luottamukselliset ja pitkäkestoiset suhteet korkeakoulun edustajiin; tätä kautta jatkumo on koko ajan elävä.”

6. Mitkä asiat estävät tai hidastavat korkeakouluysteistyötä seutukaupungeissa?

Vastaajien määrä: 40

- OKM:n keskittämispolitiikka ja maakuntakeskuksen intressit sekä isot organisaatiot
- Ylipistojen ja korkeakoulujen keskinäinen kilpailu, Helsinki- ja suurkaupunkikeskeinen ajattelu
- Rahoitus ja resurssit
- Ajan ja tiedon puute
- Fyysinen pitkä etäisyys, välimatkat
- Kampuksen puute

6. Mitkä asiat estävät tai hidastavat korkeakouluysteistäytötä seutukaupungeissa?

Vastaajien määrä: 40

” Etäopetuksen lisääntyminen heikentää oppilaiden sitoutumista paikkakuntaan. Erilaisia hybriditiloja ja kouluysteistyö kaivattaisiin seutukaupungeissa. Esim kirjastot käyttöön opiskelulaboratorioina.”

6. Mitkä asiat estävät tai hidastavat korkeakouluysteistyötä seutukaupungeissa?

Vastaajien määrä: 40

- Opiskelijat usein maakuntakeskuksissa ja heillä on siellä asunnot. Seutukaupungeissa pitäisi olla opiskelijoille melkein ilmaisia asuntoja opiskelijoille harjoittelujen ajaksi
- Yhteinen tavoite ja tahtotila puuttuu. Yhteistyö perustuu luottamukseen ja jatkuvuuteen. Yhteistyötä hidastaa myös henkilöiden vaihtuvuus
- Asenteet ja tahtotila
- Tiedolla johtaminen, ennakointi
”Ei ole tiedossa, kuinka paljon koulutukselle on tarvetta ja miten maakunnassa järjestettyyn koulutukseen sitoudutaan”
- Markkinointi ja viestintä

6. Mitkä asiat estävät tai hidastavat korkeakouluysteistyötä seutukaupungeissa?

Vastaajien määrä: 40

” Voisiko korkeakoulu jalkaantua maakuntiin ja varsinkin, joissa on koulutusta (lähi, etä tai hybridi) tai tulossa olevaa koulutusta. Esitellä tapahtumassa maakunnan yritysverkostoille, mitä yhteistyömahdollisuuksia koulutus tuo alueelle. Kun koulutus yhdessä seutukaupungissa, mukaan myös lähialueen seutukaupungit”

6. Mitkä asiat estävät tai hidastavat korkeakouluysteistyötä seutukaupungeissa?

Vastaajien määrä: 40

”Asenteet: moni yrittäjä ei ole korkeakoulutettu ja asenne korkeakoulua kohtaan on epäilevät ja ehkä myös pelko näyttää osaamattomuus ja kouluttamattomuus. Monesti vastaus on, että on niin vakiintunut toimintatapa, ettei siihen tarvita muita. Yrittäjillä tarve tulee nyt ja samalla hetkellä pitäisi olla ratkaisu ja palvelu saatavilla ja valmiina. Eivät ehdi odottelemaan korkeakoulun hidastempoista ja opetukseen liittyvää aikataulutusta.””

7. Miten tieto seutukaupunkien yrityksistä saadaan parhaiten opiskelijoiden tietoisuuteen?

Vastaajien määrä: 37

- Tehdään seutukaupungit yrityksineen ja monine mahdollisuuksineen näkyviksi opiskelijoille. Näitä kaikkia pitäisi kysyä myös seutukaupunkien yrityksiltä.
- Tiedon välittämiseen seutukaupunkien yrityksistä tarvitaan jatkuvaa vuorovaikutusta ja yhteistyötä korkeakouluyhteisön kanssa ja myös yritysten omaa aktiivisuutta.
- Vierailut seutukaupunkeihin
” Opiskelijoiden jalkautuminen yrityksiin ja yritysten jalkautuminen oppilaitoksiin. Kohtaamalla konkreettisen tekemisen kautta. ”
- Case-esimerkit onnistuneesta yhteistyöstä. Erilaiset ideakilpailut ja yhteiset tapahtumat.
- Seutukaupunkien elinvoimapalveluiden ja oppilaitosten yhteistyöllä

7. Miten tieto seutukaupunkien yrityksistä saadaan parhaiten opiskelijoiden tietoisuuteen?

Vastaajien määrä: 37

”Tiedotusta korkeakoulun kanavien kautta, järjestämällä työelämätahtumia, uramessuja tai yritysten esittelytilaisuuksia korkeakoululla. Projekteja, joissa opiskelijat työskentelevät seutukaupunkien yritysten kanssa, järjestämällä verkostoitumistapahtumia opiskelijoille ja yritysten edustajille ja lisäksi sosiaalisen median kanavat, kuten LinkedIn”

Mitäs tästä...

- Miten seutukaupungeissa kerätään tietoa alueen osaamistarpeesta?
- Miten seutukaupunkinne on mukana koordinoimassa alueen korkeakoulutuksen käytäntöjä?
- Tarvitaanko etätyö/opiskelutiloja?
- Mitä tukea ja ohjausta on saatavilla seutukaupungissa opiskelijoille (huomioiden etä – ja hybridi)?
- Onko teillä alueellinen koulutuksen yhteistyöryhmä, jossa tehdään säännöllistä ja pitkäjänteistä yhteistyötä?
- Mitä konkreettista korkeakoulut voisivat osoittaa seutukaupunkien rahoituksen vastineeksi?
- Kenelle koulutustoimijalle te lähettäisitte seutukaupunkinne materiaalin alueen yrityksistä, mahdollisuuksista ja vetovoimatekijöistä, jotta hän vie tietoa eteenpäin
- Korkeakouluista tarvitaan ytimekäs tietopaketti yhteistyömahdollisuuksista yrityksille
- Korkeakouluissa on myös toimivaa maakunta/seutukaupunkiyhteistyötä, case TAMK ja SeAMK, kuka järjestäisi webinaarin/foorumin, yhteistyöesimerkit korkeakoulu-seutukaupunki

KIITOS

Mari Korpela
Hanketyöntekijä
Ketterää osaamista
SASKY koulutuskuntayhtymä
mari.korpela@sasky.fi

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

